

Tekst 14

K. E. Løgstrup: Af Etiske begreber og problemer

I: Bjarne Troelsen: Moralen og dens begrundelse, 1997, s. 64 f.

Det er en almindelig opfattelse, at kærlighedsbuddet kun melder sig religiøst. Uden religion ville vi ikke komme på den tanke, at vi skulle være stillet ind under en fordring af den art og af den radikalitet. Kun med åbenbaringen i kristelig forstand er buddet kommet ind i vor tilværelse. Lyder et menneske det, sker det derfor også kun for den kristelige åbenbarings skyld, og sin natur kan et menneske aldrig få med i lydigheden.

Det sidste er lige så rigtigt, som det første er forkert. Buddet er som sagt det naturligste af alle bud. Spørger vi, hvad det er for et træk ved vor tilværelse, som det udspringer af, er svaret, at det er den anvisthed på hinanden, der hører med til vor tilværelses indretning. Kærlighedsbuddet udspringer af den interdependens og den magt, som vi takket være den ikke kan undgå at have over hinanden. Buddet kunne vi derfor også give den formulering: Den magt, som interdependensen giver dig over et andet menneske, skal du bruge til dets bedste.

Men akkurat det naturligste af alle etiske bud kan vi ikke få vor natur med til. Vor natur stiller det, men den vil ikke følge det. Har man lyst til paradokser, kan man sige, at det naturligste af alle bud er det unaturligste. Det er rigtig, men også forkert, kort sagt det er en forenkling. Radikaliteten kender vi ikke alene som bud og regel, som bud om kærlighed til næsten og som den gyldne regel, vi kender den også som spontaneitet.

De suveræne livsytringer

Det er en udbredt opfattelse i vore dages teologi, befordret af eksistentialismen, at der ikke findes nogen spontaneitet i menneskets tilværelse, der er på næstekærlighedsbuddets side. Opfattelsen holder ikke stik, for der findes de livsytringer, som man kunne kalde de suveræne.